

ELEKTRONIČKO BANKARSTVO

Računarski praktikum 1

Pamela Šimić

Elektroničko bankarstvo ne obuhvaća samo usluge banaka koje koristimo preko raznih uređaja već i programsku podršku koje banke koriste za obavljanje raznih poslova.

Većina banaka u Hrvatskoj u stranom je vlasništvu što utječe na kvalitetnije i bolje praćenje tehnoloških trendova. Naše banke prate europske standarde no važno je naglasiti da je velik dio raznih podsustava koje koriste te banke djelo hrvatskih tvrtki.

Banke nisu samo korisnici informacijskih usluga već one i sudjeluju u stvaranju, te rade na poboljšanju i nadogradnji raznih sustava.

Utjecaj tehnologije za banke znači ukidanje tradicionalne uloge banke kao mjesta gdje se čeka na šalterima te njezinu ulogu podiže na novu razinu.

Danas se većina ljudi barem jednom susrela s nekom vrstom elektroničkog bankarstva.

Elektroničko bankarstvo obuhvaća uporabu bankarskih usluga i izvođenje bankarskih transakcija koje obavlja klijent banke posredstvom osobnih računala ili terminala.

Možemo reći i da elektroničko bankarstvo uključuje moderniziranje svih tradicionalnih bankovnih poslova uporabom računala i drugih elektroničkih uređaja, ali i nove oblike bankovnog poslovanja a temelju elektroničkog prijenosa sredstava.

Glavni oblici elektroničkog bankovnog poslovanja su bankomati, mjesta automatskog prebijanja, POS terminali te kućno bankarstvo.

Usluge bankomata koriste svi korisnici bankovnih kartica. Uvođenje bankomata uvelike su se smanjili troškovi banke u radu s gotovim novcem te se omogućilo klijentima banke raspolaganje sredstvima na računu 24 sata dnevno.

Korisnik kartice može na bankomatima podizati gotovinu, obaviti polog gotovine (na bankomatima koji imaju omogućen prihvrat novčanica u kuvertama ili kao svežanj). Na bankomatima se može također obaviti kupnja GSM prepaid bonova te zatražiti uvid u stanje računa ili promijeniti PIN.

Mjesta automatskog prebijanja su računalni centri koji omogućuju korisnicima primanje redovitih prihoda (plaća), ali ujedno ti računalni centri mogu služiti i za automatsko plaćanje korisnikovih računa (npr. stanarine, komunalije ili otplate rata kredita).

POS terminali su uređaji namijenjeni plaćanju roba i usluga kupljenih kod trgovaca koji imaju ugovor s nekom od banaka o prihvatu kartica.

POS terminale danas ima većina prodajnih mjesta. Kupnja posredstvom POS terminala obavlja se tako da kupac na prodajnom mjestu daje prodavaču bankovnu karticu s pomoću koje se kupoprodajni iznos prenosi iz banke i s računa kupca u banku i na račun prodavatelja. Osim kupovine roba i usluga na POS terminalima mogu se ostvariti i usluge poput kupovine na rate.

Kućno bankarstvo obuhvaća mobilno i Internet bankarstvo.

Mobilno bankarstvo je način za obavljanje bankarskih aktivnosti pomoću mobilnih uređaja.

Neke banke nude samo osnovne mogućnosti u obliku tekstualnih poruka koje upozoravaju na aktivnosti vezane uz klijentske račune kao što su isplate na bankomatima ili provedene transakcije kreditima karticama, informacije o raznim ponudama ili vijesti s burzi.

Napredniji način uključuje prijavu u osobni račun sa smartphona, a zatim korištenje mobilnih bankarskih usluga.

Prednosti mobilnog bankarstva su jednostavno rukovanje, visoka sigurnost, pouzdanost i pristup našem računu putem mobilnog telefona bilo gdje i bilo kada.

Ponuda mobilnog bankarstva u Hrvatskoj je široka. Zanimljivo je da Splitska banka – Societe Generale Group, kao jedna od vodećih banaka u Hrvatskoj nudi samo Internet bankarstvo.

Vodeći ponuđač usluga m bankarstva u Hrvatskoj je Zagrebačka banka.

Internet bankarstvo koristi Internet kao kanal distribucije po kojem se vrše bankarske aktivnosti poput prijenosa sredstava, plaćanja računa, pregledavanje i provjere stanja računa, plaćanja stambenih kredita te je moguća i kupnja financijskih instrumenata. Kod internet bankarstva klijent pristupa svojom računu iz preglednika kroz koji se pokreće Internet bankarstvo program koji se nalazi na serveru banke, a ne na korisnikovom računalu. Da bi korisnik pristupio korištenju e-bankarstva on treba ugovoriti uslugu sa bankom. Banka naplaćuje naknade za otvaranje računa te klijentu daje na korištenje Token uređaj. Pomoću Tokena, koji ima svoj PIN, korisnik pristupa stranicama banke, te ima mogućnost obavljanja novčanih transakcija kao što su npr. plaćanje računa. Kod većine takvih transakcija trošak obrade je puno niži nego u poslovnici.

Važna prednost elektroničkog bankarstva je što korisnici ne ovise o radnom vremenu poslovnica već su im usluge elektroničkog bankarstva dostupne stalno, kod god su im potrebne.

Trećina ukupne bankovne mreže i izdanih kartica u Hrvatskoj je u sklopu MBNET mreže. Vodeći kartični procesor u Hrvatskoj je MBU d.o.o..

To je tvrtka koja svojim korisnicima (bankama) pruža usluge izdavanja kartica, procesiranje i prihvata kartica na bankomatima, EFTPOS terminalima i internetu. Uz ove MBU pruža i ostale

usluge u okviru kartičnog poslovanja. Usluge kartičnog procesiranja MBU tvrtke koriste ukupno 28 banaka i financijskih institucija iz Hrvatske.

Banke koje su članice MBNET mreže imaju mogućnost prihvata kartica na raznim terminalima.

Stvaranjem programske podrške bavi se tvrtka BANKSOFT d.o.o. (The Banking Software Company). Njihov proizvod CoreBank razvijen je profesionalno po modelu organizacije i poslovnih procesa tržišno usmjerene banke. To je integrirani i modularni informacijski sustav koji predstavlja strateški alat za bankare. Upotrebom CoreBank sustava omogućuje se pružanje kvalitetnije i brže usluge potrošačima te postizanje njihovog zadovoljstva i lojalnosti. Isti sustav bankama omogućava jednostavniji način kreiranja izvještaja o radu što pospešuje rad bankara koji su rasterećeni monotonih poslova.

Na taj način se optimiziraju troškovi te se ostvaruje poboljšanje same organizacije i povećava se konkurentnost i uspješnost banke što je i cilj CoreBank sustava. Taj sustav povezuje poslovne procese u banci i omogućuje jednostavno proširenje sa Internet ili mobilnim bankarstvom, kartičnim poslovanjem bilo da se radi o domaćem ili deviznom platnom prometu. Fleksibilnost sustava omogućuje jednostavnu prilagodbu zakonskim promjenama, odredbama i regulativama. Jednostavno se i sigurno integrira u postojeći IT sustav banke. CoreBank zadovoljava najstrože kriterije sigurnosti i jamči visok stupanj pouzdanosti transakcija, provjerenu autorizaciju i zaštitu podataka.

U razvoju svojih proizvoda BANKSOFT koristi se programskim jezicima Java, SQL i C koji su se u svijetu pokazali kao najbolje dugoročne opcije za razvoj moderne programske podrške vrlo malo ovisne o platformi.